

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

ERU alm. del – samrådsspørgsmål A

Ministeren bedes redegøre for de danske prioriteter på ministerens område og de for udvalget relevante sager under Finlands EU-formandskab i 2. halvår 2019. Spørgsmålet er stillet på udvalgets vegne af formand Lars Christian Lilleholt (V).

- Tak for invitationen til at komme her i udvalget i dag. Udvalget har bedt mig orientere om de danske prioriteter på mit område i relation til EU-arbejdet, samt om det aktuelle finske EU-formandskabs prioriteter, der har relevans for udvalget.

[Indledning]

- For at svare på spørgsmålene vil jeg først komme ind på mine prioriteter og pejlemærker i erhvervspolitikken i EU.
- Derefter vil jeg tage udgangspunkt i den kommende Kommissions visioner og prioriteter, der er omdrejningspunkt for de aktuelle debatter i Bruxelles. De vil sætte rammen for europapolitikken i de kommende år.

[Danske prioriteter]

- Jeg har overordnet tre hovedprioriteter i EU-politikken, som vi altid vil forsøge at tænke ind i alle forslag, nemlig at:
 1. Tænke grønt
 2. Lægge vægt på samfundskontrakten

3. Sikre et velfungerende, fremtidssikret og digitalt indre marked

- Den første prioritet om at tænke grønt handler om, at vi så vidt muligt skal tænke den grønne og bæredygtige dagsorden ind i alle nye forslag, for at de kan bidrage til omstillingen til en klimaneutral økonomi.
- Det gælder særligt, når vi taler om industripolitik. Vi skal sikre, at den europæiske industri omstiller sig til at producere mere klimavenligt. Det er der stort potentiale i – både for klimaet, men også for nye europæiske vækst- og eksportmuligheder og ikke mindst jobskabelse.
- Samtidig vil vi gerne have udfaset og på sigt indført forbud imod statsstøtte til fossil energi- og industriproduktion, så EU virkelig bliver en klimaunion.
- Ligeledes ser jeg også særligt potentiale i digitaliseringen, som kan spille en stor rolle i at gøre produktionen grønnere og fremme en cirkulær økonomi og det er noget jeg prioriterer højt.
- Den anden prioritet om samfundskontrakten handler om, at vi skal sikre tilliden mellem forbrugere og virksomheder og give de virksomheder, der gerne vil bidrage, de bedst mulige vilkår. Og vi skal håndhæve vores fælles regler og slå hårdt ned over for de virksomheder, som ikke spiller efter reglerne.

- Den tredje prioritet om, at vi skal sikre et velfungerende, fremtidssikret og digitalt indre marked handler om, at det indre marked i dag er en af grundstenene i vores økonomi, der bidrager til, at vi kan skabe både vækst og velstand. Vi skal sikre, at det fortsat er tilfældet.
- Derfor fokuserer vi på, at det indre marked er gearret til den digitale virkelighed vi lever i og som virksomhederne i deres daglige arbejde har. Lovgivningen skal understøtte digitale løsninger og udviklingen af nye forretningsmodeller – og samtidig sikre, at data håndteres ansvarligt og fx store platforme ikke udnytter deres position.
- Ligeledes skal vi sikre os at nye regler og lovgivning er fremtidssikret og klar til den digitale tidsalder, således den er gearret til og afspejler den virkelighed som virksomhederne har i deres daglige arbejde.

[Brexit]

- Inden jeg går i dybden med den kommende Kommissions prioriteter, vil jeg dog kort nævne Brexit, som fortsat stjæler meget opmærksomhed og bidrager til usikkerhed – ikke mindst hos virksomhederne.
- Jeg har [i går] lanceret en SMV-handlingsplan med det formål, at dansk erhvervsliv får den blødest mulige landing i tilfælde af et hårdt Brexit.

- Handlingsplanen indebærer en styrket indsats ift. information og vejledning, administrative forberedelser samt initiativer, der skal give virksomhederne støtte til omstilling.
- Vi følger naturligvis udviklingen i Bruxelles og London nøje. Vi håber på det bedste, men forbereder os på det værste.

[Den kommende Kommissionens prioriteter]

- Når vi vender blikket mod den kommende Kommissions prioriteter, forventer jeg, at vi særligt vil drøfte den kommende industripolitiske strategi, digitalisering af økonomien og ikke mindst klima, som jeg forventer vil stå øverst på dagsordenen.
- Denne prioritering af særligt det grønne område er regeringen enig i - der er heldigvis stor overensstemmelse mellem den kommende Kommissionens prioriteter og regeringens.
- Herudover vil der være relevante sager inden for forbrugerområdet, det finansielle område, handelspolitikken og søfarten, ligesom der er relevante programmer på mit område under det kommende budget.

[1. Industripolitikken og det indre marked]

- Men først til industripolitikken: Kommissionen ventes at præsentere en langsigtede strategi for EU's industrielle fremtid.

Forventningen er, at strategien vil sammentænke klimapolitik, digitalisering, det indre marked, statsstøtte, handelspolitik og forskning.

- Strategien forventes at pege på styrkede generelle erhvervs-vilkår og mere sektorspecifikke tiltag, for eksempel for den energiintensive industri. For regeringen er det en hovedprioritet, at industripolitikken får et grønt sigte, som understøttes at et åbent og fair indre marked.
- Vinderne skal ikke vælges på forhånd, men gennem åben og ansvarlig konkurrence, hvor hele erhvervslivet fra alle dele af EU kommer med. Det er en afgørende forudsætning for, at den europæiske industri og de europæiske virksomheder kan klare sig i den globale konkurrence.
- Vi vil ikke være med til at slække på den fri og fair konkurrence og vi vil fokusere evt. statsstøtte til nye grønne teknologier og på sigt udfase statsstøtte til fossil energiproduktion.
- Vi vil derimod gerne sikre bedre rammer for deling af industridata [imens persondata skal beskyttes og håndteres ansvarligt]. Det med henblik på at understøtte den digitale omstilling af industrien. Man kan fx få meget ny viden om grønne muligheder ved at se på el- og vandforbrug både hos forbrugerne og i virksomheder.

[2. Det digitale indre marked]

- Som nævnt har den kommende kommission også placeret digitalisering højt på dagsordenen – endda med en dansk kommissær for bordenden. Kommissionen forventes at fokusere på at styrke 1) EU's digitale konkurrenceevne, og 2) EU's såkaldte "teknologiske suverænitet".
- Med andre ord skal EU kunne konkurrere globalt og besidde kompetencer inden for nøgleteknologier - og ikke være afhængig af digitale kapaciteter fra tredjelande.
- Konkret forventes der initiativer i forhold til vigtige emner som online platformes ansvar, kunstig intelligens og etisk anvendelse heraf samt styrkelse af dataøkonomien.
- Fra dansk side arbejder vi for en velfungerende og bæredygtig europæisk platforms- og dataøkonomi. Tryghed, sikkerhed, ansvarlig brug af data og nye teknologier skal gå hånd i hånd med fair konkurrence, innovation og vækstmuligheder.
- Det er afgørende, at den europæiske befolkning har tillid til, at nye datadrevne teknologier – fx kunstig intelligens – og data anvendes på en ansvarlig måde. Ellers underminerer vi den samfundskontrakt, virksomheder og forbrugere indgår i.
- Fra dansk side vil vi foreslå, at det for eksempel sker via et mærke for ansvarlig dataanvendelse og it-sikkerhed, og at de

største virksomheder pålægges at offentliggøre deres dataetiske politik som en del af CSR-rapporteringen.

[3. Forbrugersager]

- Og nu til de øvrige relevante sager, der vil være på dagsordenen under det finske formandskab. Som jeg også nævnte for Europaudvalget i sidste måned, har vi på forbrugerområdet en sag, der har ”overvintret” fra Juncker-Kommissionen, som formandskabet nu prioriterer at få færdig: Det drejer sig om forslaget om kollektive søgsmål i forbrugersager. Forslaget indgår i Kommissionens forbrugerpakke ”A New Deal for Consumers”.
- Forslaget har til formål at sikre ensartet og effektiv håndhævelse af de forbrugerbeskyttende regler på tværs af EU.
- Særligt den stigende e-handel gør, at forbrugerne skal sikres mod overtrædelser af den forbrugerbeskyttende lovgivning, også når de handler hos virksomheder i et andet EU-land.
- Men forslaget må *ikke* åbne for, at danske virksomheder rammes af urimelige, uberettigede sagsanlæg med unødige omkostninger. Den balance har været central i drøftelserne.
- Desuden har det været vigtigt for regeringen, at forbrugerombudsmanden i Danmark kan opretholde sin nuværende kompetence til at føre gruppesøgsmål.

- Det finske formanskab lægger op til, at forslaget behandles på Rådsmødet for konkurrenceevne den 28. november.
- Derfor vil jeg også, i min forelæggelse forud for dette rådsmøde, foreligge dette forslag til forhandlingsoplæg for Folketingets Europaudvalg, således jeg har et klart mandat til de afsluttende forhandlinger.

[4. Det finansielle område]

- På det finansielle område vil det finske formanskab særligt prioritere bekæmpelse af hvidvask og videreudvikling af kapitalmarkedsunionen, herunder fremme af bæredygtige investeringer. Det er områder, som også er vigtige for regeringen.
- På hvidvaskområdet har der været en del fremskridt siden Rådet vedtog en handlingsplan i december 2018. Kommissionen har blandt andet fremlagt en evaluering af de seneste alvorlige hvidvasksager i nogle EU-landes banker.
- Der er generel enighed blandt alle medlemsstaterne om at styrke den europæiske ramme for bekæmpelse af hvidvask. I lyset af de seneste hvidvasksager, herunder også i Danmark, støtter vi en styrkelse af den europæiske ramme for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

- I forhold til arbejdet med kapitalmarkedsunionen prioriterer det finske formandskab blandt andet det finansielle systems bidrag til bæredygtig finansiering.
- Et af hovedpunkterne i denne dagsorden er at skabe EU-regler for, hvilke investeringer, der er bæredygtige. Der er netop opnået enighed om dette i Rådet, og forslaget skal nu forhandles med Europa-Parlamentet.
- Regeringen støtter generelt det videre arbejde med kapitalmarkedsunionen og prioriterer særligt fremme af den grønne omstilling i det videre arbejde.
- Derudover vil der blive arbejdet videre med det styrkede banksamarbejde. Det drejer sig om fortsatte drøftelser af forslaget til en europæisk indskudsforsikringsordning og andre tiltag til risikodeling og risikoreduktion.
- Regeringen støtter arbejdet med at videreudvikle banksamarbejdet, herunder med tiltag til at reducere bankers risiko.

[5. Handelspolitik]

- I forhold til handelspolitikken er der fokus på at styrke Europas evne til at beskytte sig mod urimelig handelspraksis fra tredjelande og sikre effektiv håndhævelse. Samtidig ønsker Kommissionen, at også handelspolitikken skal indrettes, så den kan støtte en bæredygtig udvikling.

- Vi ved alle, at Danmarks velstand i høj grad er afhængig af vores import fra og eksport til andre lande. Det skal vi fortsat værne om. Men vi skal også sikre fair konkurrence globalt.
- Jeg forventer derfor en række svære diskussioner, hvor særligt spørgsmål om ulige markedsadgang og markedsforvridende praksis fra lande som Kina vil stå helt centralt.
- Bl.a. forventes drøftelser om at begrænse adgangen til EU's udbudsmarked at blive genoptaget. Dette med henblik på at give EU fornyet tyngde i forhandlinger om at åbne for tredjelandes egne udbudsmarkeder.
- Vi har historisk været imod fra dansk side, men vil gå konstruktivt ind i drøftelserne. Det er dog vigtigt, at EU's udbudsmarked fortsat er blandt de mest åbne i verden, og herved sikrer højere kvalitet og lavere priser - til gavn for både offentlige enheder, virksomheder og forbrugere.
- Foruden lige konkurrencevilkår vil vi have fokus på, at handelspolitikken ses som en integreret løsning i forhold til klimadagsordenen. Vi vil blandt andet se på, hvordan EU bedst kan sikre efterlevelse af Parisaftalen og på større vægtning af bæredygtighed i EU's frihandelsaftaler med tredjelande.

- Samtidig skal både EU's og WTO's regelsæt reflektere den stigende digitalisering. E-handlen kan øge adgangen for små og mellemstore virksomheder til globale værdikæder og sikre bedre udveksling og udnyttelse af industriel data. Men det kræver spilleregler på området, der understøtter udviklingen.
- Regeringen støtter derfor, at Kommissionen går forrest i WTO-forhandlingerne om nye globale regler for e-handel for at adressere handelsbarrierer og styrke forbrugernes og virksomhedernes tillid til handel på internettet.

[6. Søfart]

- På det maritime område har det finske formandskab blandt andet sat fokus på den grønne omstilling i transportsektoren, hvilket også blev drøftet på det seneste transportrådsmøde den 20. september. Her blev søfartsområdet også drøftet.
- Regeringen arbejder for, at søfarten lever op til Paris-aftalens forpligtelser. Det gør vi sammen med de øvrige EU-lande gennem FN's Søfartsorganisation, IMO, hvor vi vil forpligte den globale søfart til emissionsreduktioner.

[7. Programmer under MFF'en]

- Forhandlinger af EU's budgetramme for 2021 til 2027 er også en - stor - opgave under det finske formandskab.
- For Erhvervsministeriet indebærer det forhandlinger af et program for det indre marked, som blandt andet vil styrke

gennemførelsen og håndhævelsen af EU-lovgivningen og bidrage til at det indre marked er velfungerende. Forhandlinger med Europa-Parlamentet forventes her i efteråret.

- Da det indre marked er centralt for Danmarks konkurrenceevne, vækst og velfærd støtter regeringen programmet inden for rammen af et samlet budget på 1,00 pct. af EU's BNI.

[Afslutning]

- Det konkluderer min gennemgang af prioriteter og aktuelle sager på EU-dagsordenen på mit område. Tak for ordet.